

FORSVARSMINISTERIET

FORSVARSKOMMISSIONEN AF 2008
Sekretariatet

NOTAT

FORØGELSE AF DET ÅRLIGE ANTAL VÆRNEPLIGTIGE

26. januar 2009

Resume

Ved en forøgelse af værnepligtsindtaget vil man forøge andelen af ikke-frivillige værnepligtige tilsvarende, idet det forudsættes, at antallet af reelt frivillige ikke stiger, og at antallet af kvinder på værnepligtslignende vilkår ligeledes ikke ændres. Ud fra en forudsætning om, at der fortsat vil kunne rekrutteres ca. 12,7 % af de ikke-frivillige til en reaktionsstyrkekontrakt eller fastansættelse i forsvaret, vil man kunne rekruttere ca. 390 yderligere ved 50 % forøgelse, og 781 yderligere ved 100 % forøgelse af antallet af indkaldte værnepligtige.

Den samlede økonomiske omkostning ved den nuværende værnepligtsmodel vurderes at ligge på ca. 725 mio. kr. Det skal bemærkes, at en eventuel nedlæggelse af værnepligten ikke vil medføre en besparelse af det fulde beløb, blandt andet på grund af behov for et større antal fastansatte i den operative struktur for bl.a. at honorere ambitionsniveauet for internationale operationer, fastansatte til at løse dele af opgaverne i de værnepligtige særordninger og behovet for en øget rekrutteringsindsats.

Den samlede økonomiske meromkostning ved en 50 % forøgelse skønnes at udgøre ca. 854 mio. kr. til investeringer og årligt ca. 376 mio. kr. til løn- og driftsudgifter.

Den samlede økonomiske meromkostning ved en 100 % forøgelse skønnes at udgøre ca. 1.694 mio. kr. til investeringer og årligt ca. 751 mio. kr. til løn- og driftsudgifter.

Til de ovenfor anførte beløb skal lægges øvrig materieldrift, omkostninger til investering i og drift af øvrige faciliteter, f.eks. idrætsanlæg, cafeteria m.v., samt omkostninger forankret i øvrige funktionelle områder, herunder bl.a. sundhedstjenesten, der forestår infirmeri- og tandlægevirksohmheden, ligesom afledte omkostninger til forøgelse af de strukturbestemte uddannelser

(befalingsmænd og officerer), samt øget støtte fra hjemmeværnet til gennemførelse af kontroløvelsen ikke er indeholdt i notatets opgørelser.

Bemandingssituationen vurderes at have en væsentlig betydning for muligheden for at realisere en forøgelse på henholdsvis 50 % og 100 %. Det vil stort set kræve en tilsvarende procentvis forøgelse af uddannelsesstrukturen i forsvaret. Såfremt det prioriteres at fylde en øget uddannelsesstruktur til en øget produktion af værnepligtige, vil dette medføre, at en større del af forsvarets faste personel skal overføres fra den operative struktur til uddannelses- og støttestrukturen.

-----oOo-----

Indledning

Notatet beskriver en forøgelse med 50 % og 100 % af det nuværende værnepligtsindtag. Notatet forudsætter at hærens to årlige indkaldelser fastholdes, idet hærens internationale operationer er baseret på to årlige rotationer, der hænger nøje sammen med de værnepligtiges kontrakttegning og overgang til reaktionsstyrkeuddannelsen. Rotation til missionsområderne er for hovedparten af hærens værnepligtige styrende for indkaldelseholdenes tidsmæssige placering.

Notatet bygger i størst muligt omfang på faktuelle tal, idet det eksplicit er angivet, hvor der er tale om vurderinger.

Den nuværende værnepligtsmodel

Ved aftale om forsvarets ordning 2005 – 2009 blev værnepligten omlagt til en ny og kortere værnepligtsmodel, der målretter værnepligtsuddannelsen mod totalforsvaret, danner grundlag for rekruttering til forsvaret for dem, der ønsker dette, og bidrager til forsvarets forankring i det danske samfund. Årligt (pr. 2007) indkaldes ca. 5.500 værnepligtige til hæren, ca. 300 værnepligtige til søværnet og ca. 400 værnepligtige til flyvevåbnet. Disse fordeler sig med ca. 5.700 værnepligtige mænd og ca. 450 kvinder på værnepligtslignende vilkår.

Til den struktur, der er relateret til værnepligten medgår dels de egentlige årsværk af værnepligtige, dels det fastansatte personel der direkte indgår i uddannelsen - uddannelsesstrukturen.

For hærens vedkommende organiseres disse i bataljoner og afdelinger under 2. Brigade og DANILOG. De fleste værnepligtige forretter 4 mdr. værnepligt, mens værnepligtige ved Den Kongelige Livgarde forretter 8 mdr. værnepligt og Hesteskadronen ved Gardehusarregimentet forretter 12 mdr. værnepligt.

For Søværnets vedkommende gives det sømilitære grund- og totalforsvarsmodul ved Søværnets Sergent- og Grundskole, mens sejladsmodulet gives ved søværnets sejlene enheder. Der indkaldes til 4 mdr. almindelig værnepligt samt til 9 mdr. særlig værnepligt med henblik på tjeneste i kongeskibet.

For flyvevåbnets vedkommende gennemføres værnepligtsuddannelsen ved Flyvevåbnets Førings- og Operationsstøtteskole sideløbende med skolens øvrige produktion. Uddannelsen har en varighed på fire måneder.

Samlet udgør de værnepligtige og den direkte uddannelsesstruktur til de værnepligtige følgende årsværk og lønsumsomsomkostninger jf. nedenstående tabel (angivet i 1.000 kr. i prisniveau 2008).

Værn	Værnepligt	Uddannelsesstruktur			
		Chef	Officerer	Befalingsmænd	Konstabler
HRN	2.130	7	148	340	68
SVN	200	2	7	40	5
FLV	145	0	2	39	5
I alt	2.475	9	157	419	78
Omkostninger	232.650	7.010	69.337	136.628	21.700

De samlede årsværksomkostninger for værnepligtige udgør således ca. 233 mio. kr., og årsværksomkostninger for den fastansatte uddannelsesstruktur udgør ca. 235 mio. kr. I alt ca. 468 mio. kr. til lønrelaterede omkostninger.

Hertil kommer en ikke opgjort meromkostning til personel i støttestrukturen f.eks. ved cafeteria-drift, uddannelsesmateriel- og depotstrukturen, vedligeholdelsesstrukturen, infirmerier etc., ligesom afledte omkostninger til forøgelse af de strukturbestemte uddannelser (befalingsmænd og officerer), samt øget støtte fra hjemmeværnet til gennemførelse af kontroløvelsen ikke er indeholdt i notatets opgørelser. Disse forhold vil kræve en detaljeret analyse af forsvarets samlede struktur.

De værnepligtige modtager ingen variable ydelser, men modtager "kostgodtgørelse" og et "frirejsekort" til offentlige transportmidler. Kostgodtgørelse udgør pr. værnepligtigt årsværk ca. 62.000 kr., og frirejsekortet udgør ca. 17.000 kr., i alt ca. 79.000 kr. pr. værnepligtigt årsværk – svarende til i alt ca. 195,5 mio. kr. årligt.

Personel i uddannelsesstrukturen modtager variable ydelser under gennemførelse af forskellige aktiviteter som en del af basisuddannelsen. I hærens, søværnets og flyvevåbnets basisuddannelser gennemføres et antal aktiviteter, der udløser variable ydelser og øvrig drift relateret til det faste personel. I søværnet har de værnepligtige endvidere tjeneste på skibe i Nordatlanten, hvorfor der medgår rejseudgifter udover frirejsekortet samt variable ydelser til uddannelsesstrukturen.

Den samlede udgift til variable ydelser og øvrig drift relateret til det faste personel i uddannelsesstrukturen vurderes samlet at udgøre ca. 12,6 mio. kr. årligt.

Der er mindre forskelle i standardudrustningen mellem de tre værn. I nærværende notat er anlagt en gennemsnitsbetragtning omkring standardudrustning ud fra hæren. Det vurderes, at en

standardudrustning til en værnepligtig menig har en pris pr. sæt på ca. kr. 24.000 kr. Udgifter til generel udrustningsdrift, herunder genanskaffelse af udrustning/materiel, vedligeholdelse af beholdninger på depoter m.m. anslås til ca. 10 % af anskaffelsesprisen årligt pr. sæt, svarende til 2.400 kr. årligt pr. sæt. Årligt forbrug af bl.a. ammunition er ikke opgjort.

I alt vurderes udgifter til investering i uddannelsesmateriel og køretøjer til uddannelse for en gennemsnitlig værnepligtig basisuddannelsesunderafdeling i hæren at andrage ca. 18,1 mio. kr. Herudover kommer årlig udgift til drift af køretøjer på ca. 1,1 mio. Driftsomkostninger for øvrigt materiel har ikke været muligt at opgøre for nærværende. Udgifter relateret til flyvevåbnets basisuddannelsesunderafdelinger er sammenlignelige med hærens.

For søværnets vedkommende gennemføres de værnepligtiges sejladsmodul primært på de to permanent deployerede inspektionsskibe i Nordatlanten/Arktis. Antallet af 4 mdr. værnepligtige, som gennemfører 6 ugers sejlede tjeneste, overstiger for tiden ikke mere end ca. 70 værnepligtige til fordeling mellem enhederne. Idet totalforsvars- og sejladsmodulerne kan gennemføres sideløbende, betyder dette, at enhederne i praksis skal kunne håndtere i alt ca. 35 værnepligtige pr. indkaldelse. Erfaringsmæssigt udnytter disse ca. 35 uddannelsespladser til søs netop den samlede underbringelseskapacitet om bord på nævnte enheder.

Den samlede økonomiske omkostning ved den nuværende værnepligtsmodel vurderes at ligge på ca. 725 mio. kr.¹ Det skal bemærkes, at en eventuel nedlæggelse af værnepligten ikke vil medføre en besparelse af dette beløb, blandt andet på grund af behov for et større antal fastansatte i den operative struktur for bl.a. at honorere ambitionsniveauet for internationale operationer, fastansatte til at løse dele af opgaverne i de værnepligtige særordninger og en øget rekrutteringsindsats.

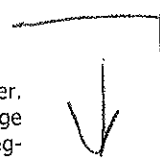
Rekruttering ved den nuværende værnepligtsmodel

Indkaldelse og fordeling af værnepligtige i Danmark sker efter Værnepligtslovens bestemmelser. Det danske sessionssystem er baseret på lodtrækning og frivillighed.² Ca. halvdelen af de unge mænd vurderes egnede til værnepligtstjeneste og yderligere ca. 10 % vurderes begrænset egnede. De egnede kan melde sig frivilligt, eller de kan tvangsindkaldes efter lodtrækning, mens de begrænset egnede kan melde sig frivilligt, men ikke kan tvangsindkaldes efter lodtrækning.

Fordeelen ved det danske system er, at alle de bedst motiverede, der er bedømt egnet eller begrænset egnet, har fortrinsret til værnepligten. Det resterende behov dækkes herefter med

¹ Hertil skal lægges øvrig materieldrift og f.eks. ammunitionsforbrug, omkostninger til drift af etableringer og øvrige faciliteter, f.eks. idrætsanlæg, cafeteria m.v., samt omkostninger forankret i øvrige funktionelle områder, herunder bl.a. sundhedstjenesten der forestår infirmeri- og tandlægevirksomheden. Afledte omkostninger ved de strukturbestemte uddannelser (befalingsmænd og officerer) er ligeledes ikke indeholdt.

² I modsætning til de fleste andre lande med værnepligt er det danske værnepligtssystem tilrettelagt under stor hensyntagen til den enkelte værnepligtige. I flere andre lande (eksempelvis Sverige og Norge) udvælger forsvaret de værnepligtige, der bedst egner sig til værnepligtstjenesten, og der er derfor et meget fintmasket sessionssystem. I praksis medfører det, at hvis værnepligtsbehovet i de udenlandske forsvar udgør en fjerdedel af ungdomsårgangen, så udvælger sessionen den fjerdedel af ungdomsårgangen, som er bedst egnet.

tvangsindkaldte værnepligtige. Det betyder at de danske værnepligtige – alt andet lige – består af de bedst motiverede blandt de egnede, mens udenlandske værnepligtssystemer udtager de bedst egnede uanset motivation. Det danske system fremmer derfor rekrutteringen til efterfølgende ansættelse i forsvaret, mens udenlandske værnepligtssystemer i højere grad fokuserer på kvaliteten i selve værnepligtsuddannelsen.

Ulempen ved det danske system er, at efterkassationen fra værnepligtsmassen vil være større end i de udenlandske systemer, idet man kan melde sig som værnepligtig eller tvangsindkaldes, når man vurderes lige netop tilstrækkelig egnet, hvilket medfører at der er en større risiko ved fejlvurdering fra sessionens side.

Værnepligtsloven foreskriver, at frivillige kan vælge indkaldelsestidspunkt og indkaldelsessted, og at man kan melde sig frivilligt efter lodtrækningen uanset udfald. Derfor er der mange, der melder sig frivilligt for at opnå fordelene, efter de har erkendt, at de er sikre på eller med stor sandsynlighed bliver tvangsindkaldte. Dette kaldes teknisk frivillige. De værnepligtige, der ville have meldt sig frivilligt under alle omstændigheder kaldes reelt frivillige. På grund af indkaldelsesreglernes store fleksibilitet kan forsvaret ikke lave en nøjagtig opgørelse over, hvem der er reelt frivillige, og hvem der er teknisk frivillige, idet det for den enkelte er situationsbestemt, hvordan man indkaldes. Det vurderes ud fra stikprøver, at ca. 62,5 % af de værnepligtige mænd i forsvaret er reelt frivillige.

Ud fra stikprøver, med den iboende statistiske usikkerhed herved, vurderes det, at der rekrutteres ca. 20,9 % af alle de værnepligtige mænd. Disse fordeler sig med en rekruttering på ca. 25,8 % af de reelt frivillige og en rekruttering på 12,7 % af de ikke reelt frivillige.

Den samlede efterkassation ligger på ca. 12 %. Efterkassationen for de ikke reelt frivillige er ca. dobbelt så stor som for de reelt frivillige. Dette forklares ved, at selv om efterkassation vurderes ud fra hovedsageligt objektive lægelige faktorer, så er det ikke uvæsentligt hvordan motivationen hos den værnepligtige spiller ind i hans egen vurdering af sin situation og i bedømmelseskommissionens samlede vurdering. Endelig må det formodes, uden at forsvaret har undersøgt forholdet, at langt størstedelen af militærnægterne kommer fra de ikke frivillige værnepligtige. Det må formodes, at kun en meget lille del af de reelt frivillige efterfølgende vælger at søge overførelse til militærnægtertjeneste.

Forøgelse af værnepligtsindtaget med 50%

Vurderingen af konsekvensen af forøgelse af værnepligtsindtaget tager udgangspunkt i de umiddelbare omkostninger ved de uddannende enheder og det materiel og etablisement, der medgår hertil.

Hertil kommer de mange indirekte konsekvenser for den omkringliggende struktur, hvor det ikke umiddelbart er muligt at opgøre konsekvenser og omkostninger uden en gennemgribende analyse af hele forsvarets struktur, aktiviteter og processer.

Forøgelsen med 50 % medfører en forøgelse af de årsværksmæssige omkostninger til i alt 702 mio. kr. (en stigning på 234 mio. kr.), idet det forudsættes, at også antallet af fast personel i uddannelsesstrukturen øges med 50 %. I lyset af den nuværende bemandsingssituation vurderes

det at være en væsentlig udfordring at forøge uddannelsesstrukturen med op til 50 %. Såfremt det prioriteres at øge uddannelsesstrukturen, vil det skulle ske på bekostning af personel i de stående enheder, indtil yderligere fast personel er tilvejebragt gennem rekruttering og uddannelse.

Ved en 50 % forøgelse af værnepligtsindtaget vil dette medføre en stigning i omkostningerne til kostgodtgørelse og frirejsekort svarende til ca. 97,8 mio. kr. årligt. Den samlede udgift til variable ydelser og øvrig drift relateret til det faste personel i uddannelsesstrukturen vurderes samlet at medføre en forøgelse på ca. 6,3 mio. kr. årligt. Forøgelsen med 50 % medfører en stigning i variable ydelser og øvrig drift til i alt ca. 104,1 mio. kr. årligt.

Der skal foretages investeringer i form af indkøb af standardudrustning til 50 % flere værnepligtige i hæren og søværnet, idet flyvevåbnet vil kunne omlægge til tre indkaldelseshold, og derved kunne "genbruge" udrustningen. Dette medfører en skønnet merudgift på ca. 34 mio. kr. til anskaffelsesinvesteringer og en årlig merudgift på skønnet ca. 3,5 mio. kr.

Hæren vil endvidere have behov for en investering i uddannelsesmateriel og køretøjer anslået til ca. 162,9 mio. kr. Drift af køretøjer udgør årligt 9,9 mio. kr.

For søværnets vedkommende skal antallet af uddannelsespladser til søs øges med 17 pladser til i alt 52. Tilvejebringelse af disse ekstra uddannelsespladser bør underkastes en nærmere analyse af SOK, idet det vurderes, at søværnets samlede antal uddannelsespladser til søs p.t. udnyttes maksimalt (herunder til uddannelse af kadetter og kadetaspiranter).

En forøgelse af flyvevåbnets værnepligtsproduktion med 50 % kan – forudsat omlægning til tre indkaldelseshold – i stort omfang gennemføres inden for nuværende uddannelsesmaterielnormering. Der vil dog være behov for yderligere køretøjer, svarende til i alt ca. 11,7 mio. kr. Hertil kommer en årlig drift af køretøjer på ca. 840.000 kr.

Samlet set en materielinvestering på i alt ca. 208,6 mio. kr., idet der ikke er medregnet øvrig materieldrift, mindre materielanskaffelser og ammunitionsforbrug. Drift af køretøjer og standardudrustninger vil årligt beløbe sig til ca. 14,2 mio. kr.

Hæren har behov for øget etablerement i relation til en øget værnepligtsproduktion. En mere præcis angivelse forudsætter en præcis opgørelse over garnisonering af alle hærens enheder i kommende forlig, hvilket ikke er for nærværende er muligt. Til grund for vurderingen anlægges en betragtning om nybyggeri til i alt 9 underafdelinger. Samlet set anslås dette at udgøre 578 mio. kr. Årlig drift anslås til samlet 17,4 mio. kr. til drift, vedligehold og løn.

For søværnets vedkommende udvirker en forøgelse af værnepligtsproduktion med 50 % et behov for udvidelse af de fysiske rammer ved Søværnets Sergent- og Grundskole. Der anslås anvendt ca. 43 mio. kr. til etablisementsinvesteringer og ca. 1,7 mio. kr. pr. år til drift, vedligehold og løn.

En forøgelse af flyvevåbnets værnepligtsproduktion med 50 % kan i hovedsagen gennemføres inden for nuværende fysiske rammer. Der anslås anvendt ca. 24 mio. kr. til etablisementsinve-

steringer ved ombygning og udnyttelse af eksisterende bygningsmasse, og ca. 0,9 mio. kr. pr. år til drift, vedligehold og løn.

I alt anslås det, at etablisementsområdet vil medføre øgede investeringsomkostninger på i alt ca. 645 mio. kr. og 20,0 mio. kr. i årlige driftsomkostninger. Hertil kommer eksterne faciliteter som cafeteria, idræts- og fritidsfaciliteter, skydebaner m.v.

Hæren vil have behov for IT til ca. 9 underafdelinger og 4 bataljons-/afdelingsstrukturer svarende til ca. 3,0 mio. kr. årligt.

Søværnet har behov for IT svarende til ca. 0,6 mio. kr. årligt (21 arbejdsstationer m. DeMars).

En forøgelse af flyvevåbnets værnepligtsproduktion medfører ikke behov for IT-anskaffelser og dermed heller ikke øgede IT-driftsomkostninger.

Samlet anslås de informatikmæssige omkostninger til årligt at udgøre ca. 3,6 mio. kr.

Det forudsættes, at en forøgelse af værnepligtsindtaget kun i meget begrænset omfang vil medføre en forøgelse i antallet af reelt frivillige. Denne formodning bygger på, at de reelt frivillige allerede i dag har mulighed for forud for øvrige at vælge at aftjene værnepligt. Derfor opsuger forsvaret i dag langt størstedelen af de potentielt reelt frivillige.

	Nuværende	50 % forøgelse
Antal VPL mænd	5.700	8.775 ³
Heraf reelt frivillige	3.560	3.560
Antal ikke reelt frivillige	2.140	5.215
Rekruttering fra frivillige (25,8 %)	918	918
Rekruttering fra ikke reelt frivillige (12,7 %)	272	662
I alt rekrutterede	1.190	1.580
Rekrutteringsprocent	20,9 %	18,0 %

Ved en 50 % forøgelse af værnepligtsindtaget må den samlede rekrutteringsprocent forventes at falde til omkring 18 %, idet der samlet vurderes at kunne rekrutteres i alt. ca. 1.580. Det må forventes, at efterkassationen ved en 50 % forøgelse af indtaget øges til vurderet 13-14 %.

³ FPT har opgjort det samlede antal værnepligtige for 2007 til ca. 6.150, hvoraf de mandlige værnepligtige udgjorde ca. 5.700, og de resterende ca. 450 udgjordes af kvinder på værnepligtslignende vilkår. Det forudsættes i beregningen, at forsvaret ikke kan rekruttere flere kvinder på værnepligtslignende vilkår end for nærværende, hvorfor der tages udgangspunkt i et totalt værnepligtsantal på 6.150. 50% forøgelse svarer således til 3.075 værnepligtige mænd, i alt 8.775. Hertil kommer fortsat ca. 450 kvinder på værnepligtslignende vilkår.

Det må formodes, at antallet af militærnægtere stiger proportionalt med antallet af ikke frivillige værnepligtige. Ved en 50 % forøgelse af værnepligtsindtaget må der som minimum forventes en fordobling i antallet af militærnægtere.

Forøgelse af værnepligtsindtaget med 100%

Forøgelsen med 100 % medfører en forøgelse af de årsværksmæssige omkostninger til i alt 936 mio. kr. (en stigning på 468 mio. kr.), idet det forudsættes, at også omfanget af fast personel i uddannelsesstrukturen øges med 100 %.

Det vurderes som en væsentlig udfordring i lyset af den nuværende bemandsingssituation at forøge uddannelsesstrukturen med op til 100 %. Såfremt det prioriteres at øge uddannelsesstrukturen, vil det skulle ske på bekostning af personel i de stående enheder, indtil yderligere personel er tilvejebragt gennem uddannelse.

Ved en 100 % forøgelse af værnepligtsindtaget vil dette medføre en 100 % stigning i omkostningerne til kostgodtgørelse og frirejskort svarende til ca. 195,5 mio. kr. årligt.⁴

Den samlede udgift til variable ydelser og øvrig drift relateret til det faste personel i uddannelsesstrukturen vurderes samlet at medføre en forøgelse på ca. 12,6 mio. kr. årligt.

Forøgelsen med 100 % medfører en stigning i variable ydelser og øvrig drift til i alt ca. 208,1 mio. kr.

Der skal foretages investeringer i form af indkøb af standardudrustning til 100 % flere værnepligtige i hæren og søværnet og for 105 personer flere i flyvevåbnet, idet omlægningen til tre indkaldelseshold alene kan understøtte en 50 % forøgelse. Dette medfører en gennemsnitlig skønnet merudgift til anskaffelsesinvestering på ca. 72,1 mio. kr. samt en årlig driftsomkostning på skønnet ca. 7,2 mio. kr.⁵

Hæren, og til dels flyvevåbnet, vil endvidere have behov for en investering i uddannelsesmateriel og køretøjer hvilket anslås til ca. 325,8 mio. kr.⁶ Hertil kommer drift af køretøjer med en årlig omkostning på ca. 19,8 mio. kr.

For søværnets vedkommende skal antallet af uddannelsespladser til søs øges med 35 pladser til i alt 70. Tilvejebringelse af disse ekstra uddannelsespladser bør underkastes en nærmere analyse af SOK, idet det vurderes, at søværnets samlede antal uddannelsespladser til søs p.t. udnyttes maksimalt (herunder til uddannelse af kadetter og kadetaspiranter).

⁴ Ud fra 100 % ÅV jf. ØPGL 24 svarer dette til ca. 2475 VPL ÅV á ca. 79.000 kr.

⁵ Hærens 100 % udgør 5.500 VPL og søværnets 100 % udgør 300 VPL, i alt 5.800 hvilket svarer til ca. 2.900 enkeltmandsudrustninger, mens flyvevåbnets behov udgør 105 enkeltmandsudrustninger, i alt ca. 3.005 á 24.000 kr. til anskaffelsesinvestering og årligt ca. 2.400 pr. sæt.

⁶ Hærens 100 % forøgelse udgør i alt 17 underafdelinger og flyvevåbnet ca. 1 underafdeling med tre delinger og køretøjer, i alt 18 underafdelinger á ca. 18,1 mio. kr. i investering og 1,1 mio. i køretøjsdrift.

Samlet set en materielinvestering på i alt ca. 397,9 mio. kr., idet der ikke er medregnet drift og mindre materielanskaffelser samt ammunitionsforbrug. Drift af køretøjer vil årligt beløbe sig til ca. 27,0 mio. kr.

Hæren har behov for øget etablerment i relation til en øget værnepligtsproduktion med 100 %. En mere nøjagtig angivelse forudsætter en præcis opgørelse over garnisonering af alle hærens enheder i kommende forlig, hvilket ikke er for nærværende er muligt. Til grund for vurderingen anlægges en betragtning om nybyggeri til i alt 17 underafdelinger. Hertil kommer eksterne faciliteter som cafeteria, idræts- og fritidsfaciliteter, skydebaner m.v. Samlet ses anslås dette at udgøre 1.089 mio. kr. Årlig drift anslås til samlet 33 mio. kr. til drift, vedligehold og løn.

For søværnets vedkommende udvirker en forøgelse af værnepligtsproduktion med 100 % et behov for udvidelse af de fysiske rammer ved Søværnets Sergent- og Grundskole. Der anslås anvendt ca. 86 mio. kr. til etablermentsinvesteringer, og ca. 3,4 mio. kr. pr. år til drift, vedligehold og løn.

En forøgelse af flyvevåbnets værnepligtsproduktion med 100 % kan til dels ske inden for de nuværende fysiske rammer, hvortil kommer ca. 121 mio. kr. til etablermentsinvesteringer (nybygning), og ca. 5,0 mio. kr. pr. år til drift, vedligehold og løn.

I alt anslås det at etablermentsområdet vil medføre øgede investeringsomkostninger på i alt ca. 1.296,0 mio. kr. og 41,1 mio. kr. i årlige driftsomkostninger. Hertil kommer eksterne faciliteter som cafeteria, idræts- og fritidsfaciliteter, skydebaner m.v.

Hæren vil have behov for IT til ca. 17 underafdelinger⁷ og 8 bataljons-/ afdelingsstrukturer⁸ svarende til ca. 5,7 mio. kr. årligt.

Søværnet har behov for IT svarende til ca. 1,3 mio. kr. årligt (42 arbejdsstationer m. DeMars). En forøgelse af flyvevåbnets værnepligtsproduktion medfører mindre behov for IT anskaffelser.

Samlet anslås de informatikmæssige omkostninger til årligt at udgøre ca. 7,0 mio. kr. Som for pkt. 2.1. anført vil en forøgelse af værnepligtsindtaget kun i meget begrænset omfang medføre en forøgelse i antallet af reelt frivillige.

	Nuværende	100 % forøgelse
Antal VPL mænd	5.700	11.850 ⁹
Heraf reelt frivillige	3.560	3.560

⁷ 17 x underafdelinger med i alt 12 PC'er, heraf 6 med DeMars, svarende til 240.000 kr.

⁸ 8 x uddannelsesstrukturer med hver 8 PC'er, heraf 6 med DeMars, svarende til 200.000 kr.

⁹ FPT har opgjort det samlede antal værnepligtige for 2007 til ca. 6.150, hvoraf de mandlige værnepligtige udgjorde ca. 5.700, og de resterende ca. 450 udgjordes af kvinder på værnepligtslignende vilkår. Det forudsættes i beregningen, at forsvaret ikke kan rekruttere flere kvinder på værnepligtslignende vilkår end for nærværende, hvorfor der tages udgangspunkt i et totalt værnepligtsantal på 6.150. Hertil kommer fortsat ca. 450 kvinder på værnepligtslignende vilkår.

Antal ikke reelt frivillige	2.140	8.290
Rekruttering fra frivillige (25,8 %)	918	918
Rekruttering fra ikke reelt frivillige (12,7 %)	272	1.053
I alt rekrutterede	1.190	1.971
Rekrutteringsprocent	20,9 %	16,6 %

Tabellen viser, at en fordobling af værnepligtsindtaget må forventes at medføre et fald i rekrutteringsprocenten fra de nuværende knapt 21 % til ca. 16,5 %, idet der forventes at kunne rekrutteres ca. 1.971. Også her forventes efterkassationen at stige. Ved en fordobling af værnepligtsindtaget vil efterkassationen stige til vurderet 15-16 %. Ved en fordobling af værnepligtsindtaget må der forventes en tredobling i antallet af militærnægtere.

Konklusion

Økonomisk kan konsekvenserne ved en forøgelse af værnepligtsindtaget opgøres således:

	50 % forøgelse	100 % forøgelse
Årsværk	234,0	468,0
VARYD og øvrig drift	104,1	208,1
MAT-drift (St.Udr. & KØTJ)	14,2	27,0
Etablissemmentsdrift	20,0	41,1
Informatik	3,6	7,0
Total - drift	375,9	751,2

Materielinvesteringer	208,6	397,9
Etablissemmentsinvesteringer	645,0	1.296,0
Total - investeringer	853,6	1.693,9

Angivet i mio. kr.

Hertil skal lægges øvrig materieldrift, omkostninger til etablissemmentsinvestering og drift af øvrige faciliteter, f.eks. idrætsanlæg, cafeteria m.v., samt omkostninger forankret i øvrige funktionelle områder, herunder bl.a. sundhedstjenesten, der forestår infirmeri- og tandlægevirksomheden. Afledte omkostninger til forøgelse af de strukturbestemte uddannelser (befalingsmænd og officerer), samt øget støtte fra hjemmевærnet til gennemførelse af kontroløvelsen er ligeledes ikke indeholdt i notatets opgørelser. Disse forhold vil kræve en detaljeret analyse af forsvarets samlede struktur. Det skal dog bemærkes, at der med relativt få merudgifter kan indkaldes 50 % flere værnepligtige i flyvevåbnet.

Bemandingssituationen vurderes at have en direkte indflydelse på muligheden for at realisere en forøgelse på henholdsvis 50 % og 100 %. Det vil i stort kræve en tilsvarende procentvis forøgelse af uddannelsesstrukturen i forsvaret. Såfremt det prioriteres at fylde en øget uddannelsesstruktur til en øget produktion af værnepligtige, vil dette i en periode medføre, at der samlet set

er reduceret bemanning i de tilbageværende stående enheder, indtil personel er tilvejebragt bl.a. gennem uddannelse.

Ved en forøgelse af værnepligtsindtaget vil man forøge andelen af ikke-frivillige værnepligtige tilsvarende, idet det forudsættes at antallet af reelt frivillige ikke stiger, og at antallet af kvinder på værnepligtslignende vilkår ligeledes ikke ændres. Ud fra forudsætningen om at der fortsat vil være en rekrutteringsprocent på 12,7 % af de ikke-frivillige vil man kunne opnå en forøgelse på ca. 390 yderligere rekrutterede til videreuddannelse i forsvaret, f.eks. reaktionsstyrkeuddannelse eller fastansættelse, ved 50 % forøgelse af antal indkaldte værnepligtige, og 781 yderligere rekrutterede ved 100 % forøgelse af antal indkaldte værnepligtige. Med i billedet hører en forventet stigning i efterkassationer og antallet af militærnægtere, samt at den samlede rekrutteringsprocent falder.